

คำเมืองคืออะฮยัง และ อะฮยังคือคำเมือง หลาย ๆ ท่านอาจจะเคยได้ยินได้ฟังมา แต่ว่า บ่เคยได้รู้ว่า คำเมืองนั้นมาจากไหน และกำบางกำดีได้ยินมานั้นหมายความว่าจะได้ คำเมือง หรือ คำเมือง เป็นภาษาถิ่นที่ใจในภาคเหนือตอนบน หรือภาษาในอาณาจักรล้านนาเดิม มักจะอุ้งกันนักใน เจียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เชียงฮาย พะเยา น่าน หละปูน ลำปาง ตาก นอกจากนี้ คำเมืองยังเป็นภาษาของคนไท-ยวน ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยหรืออาณาจักรล้าน นาในอดีต ปัจจุบันกลุ่มคนไท-ยวนได้กระจัดกระจาย คำเมืองมีไวยากรณ์เหมือนกับภาษาไทยกลางแต่ใจคำศัพท์บ่เหมือนกัน แต่เดิมได้ใจ กับ ตัวเมือง,ตัวเมือง ซึ่งเป็นตัวอักษรของอาณาจักรล้านนาที่ใจอักษรมอญเป็นต้นแบบ

เออะละครับ ที่นี้ลองมาดูตัวอย่างคำเมืองกันดูครับ ว่าจะแปลกแล้วก้อแตกต่างกับภาษากลางจะไดพ่อง เริ่มต้นด้วยคำเมืองที่เกี่ยวข้องกับพืช ผัก ผลไม้ กันก่อนละกันนะ เพราะเป็นของ

มะละกอ = บะก้วยเตต

กล้วยน้ำว้า = ก้วยไต / ก้วยอ่อง / ก้วยนืออ่อง

มะตูม = บะป็น

ส้มเขียวหวาน = ส้มเกลี้ยง เขียวหวาน

แตงล้าน = มะแตงซั้ง (ร้านที่ทำให้เครื่องแตงพันขึ้นไป ทางเหนือเรียกว่า ซั้ง)

น้อยหน่า = มะหน้อแห่น / น้อยแห่น

บัวบง = มะนอยงู

มะเขือเปราะ = บะเขือผอย

มะเขือยาว = บะเขือชะม้า - - ออกเสียง มะเขือชะม้า / มะเขือห้าม้า

มะระขี้นก = บะห้อย,บะลี

แตงกวา = บะแตง

กล้วย = เขียงใหม่ เรียก ก้วยไต ลำปาง เรียก ก้วยลืออ่อง หรือ ก้วย โถย

พุทรา = หมะตัน

ละมุด = หมะมุด

กระท้อน = บะตั้น หมะต้อง

มะปราง = บะผาง หมากปราง

ฝรั่ง = บะก้วย, บะก้วยกำ, บะหมั้น, บะแก้ว

ขนุน = หมะหนุน,บะหนุน

มะพร้าว = หมะป้าว

ส้มโอ = บะโอ

พริกทอง = บะพริกแก้ว / บะน้ำแก้ว / น้ำแก้ว

พริกเขียว = บะพริกหม่น

มะแว้ง = บะแขว้งขม

มะเขือพวง = บะแขว้ง /บะแขว้งกุลา

ลูกยอ = หมะตาเสื่อ

มะเขือเทศ = บะเขือส้ม

ตะไคร้ = จักโค

คื่นช่าย = ผักกะพิน,กำพิน (กะป็น)

ผักตำลึง = ผักแคบ

ชะพลู = ผักแค ใบปูนา ปูลิง

ที่มา : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

พิเศษ จากผู้ชม

คำคีลี หมายถึง คนอันล้ำค่า

คำผีต หมายถึง ผุงนกผุงกาขนด้าอยู่เป็นผุง

คำคุ่มมูม หมายถึง คำสลัวอยู่ในความมืด

คำซิกตัก หมายถึง คำซูปเปอร์

คำคิมมิม หมายถึง คนจอมกระหอง ผิวคำ

คำเหมือนเหล็กหมก หมายถึง คำเหมือนเหล็กใหม่ไฟ

คำเหมือนหมิ่นหม้อ หมายถึง คำเหมือนเขม่าติดหม้อดินที่ใหม่ไฟ

คำผีต หมายถึง คำท้วงต้งแถบ
คำผีคำผีต หมายถึง คำมากมายท้วงไป
แดงฮำม หมายถึง แแดงอรำม
แดงเผื่อเหลือ หมายถึง แแดงเป็นจุดใหญ่จุดเดียว
แดงปะหลั้ง หมายถึง แแดงจัดมาก
แดงปะหลั้ง หมายถึง แแดงอมชมพู แแดงเป็นจุดเล็กๆ
เหลืองฮำม หมายถึง เหลืองอรำม
เหลืองเอ้มเส้ม หมายถึง เหลืองอมส้ม
เขียวอุมฮุ่ม หมายถึง เขียวแก่
เขียวบัต หมายถึง เขียวจัดมาก
มอยออดฮอด หมายถึง สีนํ้าตาลหม่น
ขาวจี้วะ หมายถึง ขาวนวล
ขาวโจ๊ะโพะ หมายถึง ขาวมากๆ
ขาวเผื่อขาวเผือก หมายถึง มองไปทางไหนก็ขาวไปหมด
เปิดเจอะหะ หมายถึง สีขาวซีด
หม่นซอกป้อก หมายถึง หม่นมัวหรือเทาอ่อน
หม่นซอกป้อก หมายถึง หม่นสกปรกหรือสีเทาแก่
หมองซอกตอก หมายถึง ดูเก่า หรือซีด จัดไป
เส้าแก่ก หมายถึง สีหม่นหมองมาก
เส้าตัมต้อ หมายถึง ใบหน้าหมองคล้ำ สีมืดไม่สดใส
ลายชุยหุย หมายถึง ลายพร้อย หรือลายเป็นดอกดวง
ใสออดหลอด หมายถึง สดใสแบบอบาบน้ำเสร์จใหม่ๆ
ใสยงยง หมายถึง สว่างจ้า
ปอด โทะโทะโทะ หมายถึง โอโฮมันขนาดนี้เขียวหรือ
บะหลาดจาดเจซ หมายถึง รับประทานขึ้นไปอย่างกระหนหัน
เคี้ยว หมายถึง อะไรนี่, โทะ, ไม่ถูกใจ, เช่นเคี้ยวอะหยิ่งนี้
ซุกเข้าป่าคุ่ม หมายถึง หกหล่มเข้าไปป่าหญ้าหรือบริเวณที่มี
หญ้าและ ต้นไม้หลายๆอย่าง
ฮานิบ่าเฮ้ย หมายถึง กูละเบื้อ
ปิ่นจะลัน หมายถึง กลับหัวกับหาง
ชะโละโปะ หมายถึง หล่นลงอย่างแรง
ซี้ปุม หมายถึง สะตือ
ซี้จิม หมายถึง คนชอบบ่น
ปีตจะลิว หมายถึง นกปรอดหัวโขน
กึดต้อ หมายถึง กินอิ่มแล้ว
กั้ง หมายถึง นอนละเมอ รับประทานแบบไม่มีเหตุผล
หมดลั้ง หมายถึง หมดไม่มีเหลือแล้ว
เฮี้ยเบอะเฮี้ยเบือ หมายถึง ทิ้งไปเรื่อยๆไม่เป็นที่เป็นทาง
หล่มมั้ง หมายถึง เดินไปแล้วตกหลุม
เยี้ยวใสเตี้ยว หมายถึง ฉีราดกางเกง
ชะหล่า หมายถึง ลูกอันทะ
ตกโต หมายถึง ตุกแก
จิกกะเลื่อเกลี้ยง หมายถึง จิ้งเหลน